

Transzfuziológia bevezető

BSC nappali és levelező hallgatók részére

2023.

Dr. habil. Marton Imelda PhD.

Transzfuziológia Tanszék

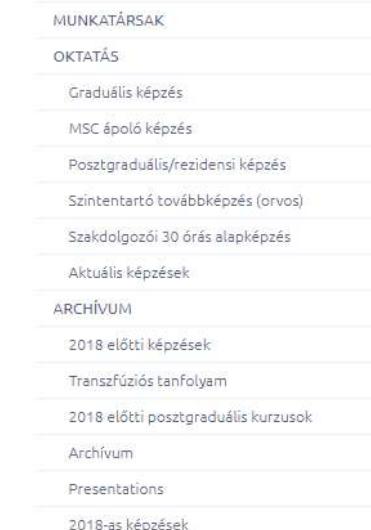
- Elérhetőségek :
  - Titkárság (Süveges Rebeka): 54 49 63
  - Dr. Marton Imelda egyetemi adjunktus

Email: office.trans@med.u-szeged.hu

marton.imelda@med.u-szeged.hu

Tananyagok, információk elérhetősége

- Elsősorban Coospace
- Órarend
- Tanszék honlap (archivált tananyagok :szakdolgozói 30 órás képzés)

Bemutatkozás

SZTE ÁOK Transzfuziológiai Tanszék

6725 Szeged, Semmelweis u. 8.

MagasFöldszint Irodasor

Titkárság: Süveges Rebeka Lilla

Telefon: +36-62/544-963

E-mail: office.trans@med.u-szeged.hu

Intézetvezető: Dr. Marton Imelda PhD

Tanszékvezető egyetemi adjunktus

Telefon: +36-62/546-805

Jegyzet- pdf

TOVÁBBKÉPZÉSI FÜZETEK 20.

Transzfuziológia

A sikeres teljesítés feltételei

- Előadások : jelenléti
- Gyakorlatok: jelenléti
- Elfogadható hiányzás :10% az elméleti órákról
- minden gyakorlati alkalom kötelező
- Vizsgakövetelmények teljesítése
  - Elméleti írásbeli vizsga
- Tananyagok: pdf-ként az anyag CS-ről letölthető

Vizsga

- Coospace tesztvizsga
- Nappali +levelező együtt vagy külön ?
- Időpont javaslat:
  - Febr.27-i hét ?
  - Márc.6-i hét?

Weblap: ovsz.hu

 ORSZÁGOS VÉRELLÁTÓ SZOLGÁLAT Lépjén velünk kapcsolatba:

INTÉZETUNK ▾ VERADÁS ▾ TRANSZFUZIOLÓGIA ▾ SZERVDONÁCIÓ ▾ ÖSSEJTDONÁCIÓ ▾ VÁRÓLISTÁK ▾

**VALENTIN-NAP ALKALMÁBÓL
2023.02.01.-2023.02.14. KÖZÖTT
VÉRADÁSOTOKKAL
PÁROS MEGLEPETÉSEKET NYERHETTEK!**

**ÚJRA VALENTIN-HETEK AZ
OVSZ-NÉL!**

Idén újra meghirdetjük a már hagyományossá vált véradás Valentinnapi kampányt.

[Bővebben...](#)

 ORSZÁGOS VÉRELLÁTÓ

Weblap: ovsz.hu

ORSZÁGOS VÉRELLÁTÓ SZOLGÁLAT

Lépjön velünk kapcsolatba

Kifejezes + Enter

INTÉZETÜNK

VÉRADÁS

TRANSZFUZIOLÓGIA

SZERVDONÁCIÓ

ÖSSEJT DONÁCIÓ

VÁRÓLISTÁK

Véradás

Miért fontos a
véradás?

Hogyan zajlik egy
véradás?

HELYSZÍNEK,
IDŐPONTOK,
IDŐPONTFOGLALÁS

Mi történik a véradás
után?

Igazolások, leletek
igénylése

Mi az irányított
véradás?

AKTUÁLIS VÉRKÉSZLET SZINT

>Nézd meg az aktuális vérkészlet szintet<

O+
5 vagy több
napra elégendő

A+
5 vagy több
napra elégendő

B+
5 vagy több
napra elégendő

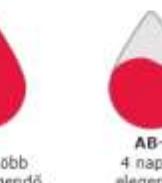
AB+
5 vagy több
napra elégendő

O-
4 napra
elégendő

A-
5 vagy több
napra elégendő

B-
5 vagy több
napra elégendő

AB-
4 napra
elégendő

Kötelező olvasmány: Transzfúziós szabályzat

ORSZÁGOS VÉRELLÁTÓ SZOLGÁLAT

Lépjön velünk kapcsolatba

Kifejezés + Enter

INTÉZETÜNK ▾

VERADÁS

TRANSZFÚZIOLÓGIA

SZERVDONÁCIÓ

ÖSSEJTDONÁCIÓ

VÁRÓLISTÁK

Transzfúziológiai szabályzat

Transzfúziológiai szabályzat

Transzfúziológiai szabályzat letöltése

TRANSZFSZAB II. 7.2.2.3. Rh-D állásfoglalás 20180629.

Rajta vagyok a várólistán?

Közérdekű

OVSZ

Országos
Vérellátó
Szolgálat

Elérhetőségek

1113 Budapest Karolina út 19-21

1518 Budapest Pf. 44

Telefon: +36 1 372 4100

ovsz@ovsz.hu

Fontos Oldalak

Véradás

Szervdonáció

Központi Várólista

Öszejtdonáció

Képzések

Állashirdetések

Ágazati Adatgyűjtési Rendszer
(6002/09)

Nemzeti Szerv- és
Szövetdonációs Tiltakozások
Regisztere

Kisfilmek 5x3 percben:

A vér útja

ORSZÁGOS VÉRELLÁTÓ SZOLGÁLAT

Lépj velünk kapcsolatba

Kifejezés + Enter

INTÉZETÜNK

VÉRADÁS

TRANSZFUZIOLÓGIA

SZERVDONÁCIÓ

ŐSSEJTDONÁCIÓ

VÁRÓLISTÁK

A vér útja

1. rész

A vér útja: Miért fontos a véradás? 5/1.

Magnéz... Megosztás...

MIÉRT FONTOS
A VÉRADÁS?

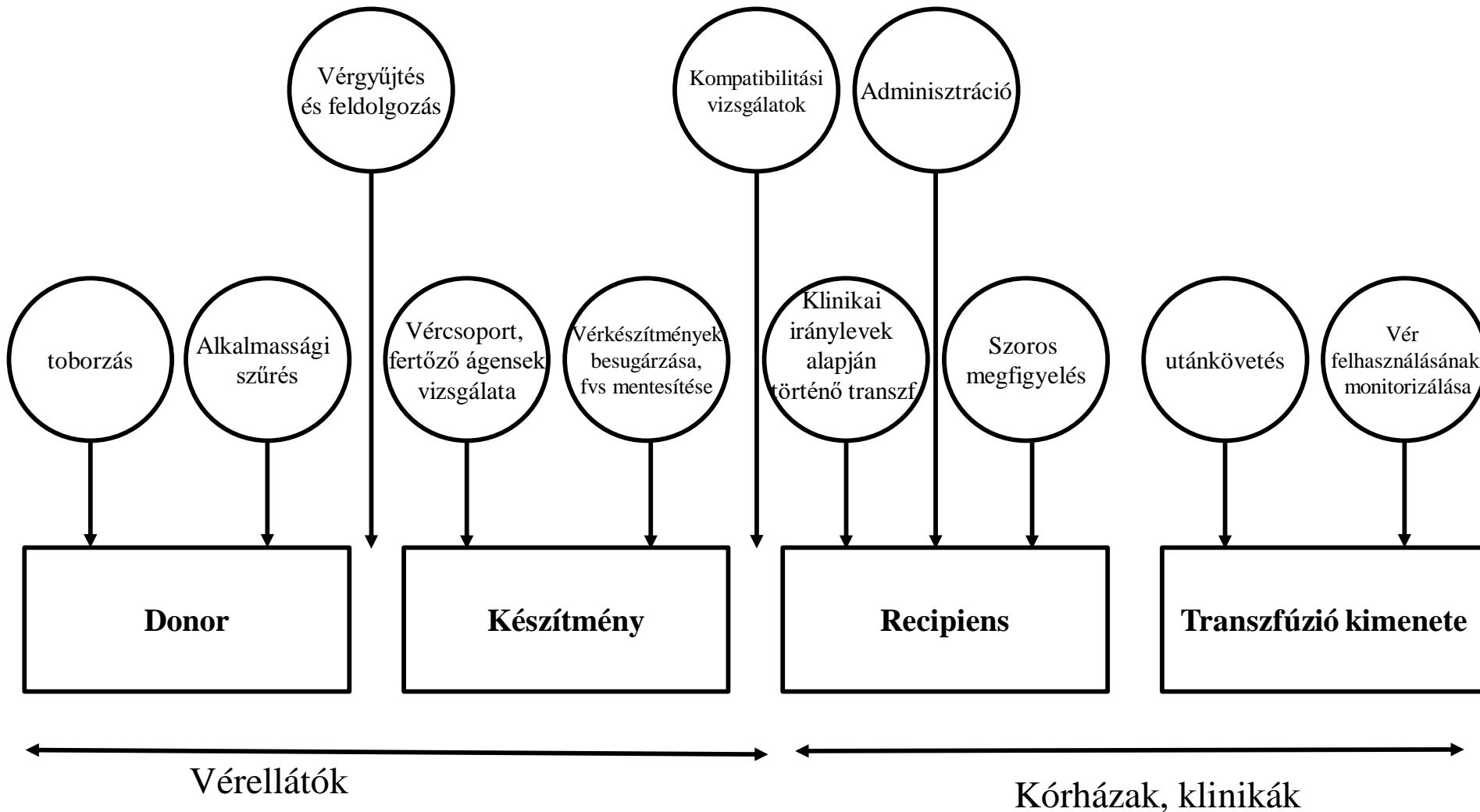
The video player interface shows the title "A vér útja: Miért fontos a véradás? 5/1.", a play button, and download/share buttons labeled "Magnéz..." and "Megosztás...". Below the video frame is a large red banner with the text "MIÉRT FONTOS A VÉRADÁS?" in white, bold letters.

Transzfuziológia

Transzfuziológia mint egészségügyi szolgáltatás

- ◆ Fő tevékenység a vérkészítmények biztosítása orvosi beavatkozásokhoz (műtét, vérzés, onkohaematológia betegellátás stb.)

A transzfuziológia mint termék-előállítás (gyártás)

- ◆ Szigorúan szabályozott –GMP (good manufacturing process), FDA, OGYI;
- ◆ A minőségbiztosítás kiemelt szerepe
- ◆ Törekvés a standardizációra
- ◆ Donáció + előállítás + tárolás + ellenőrző vizsgálatok
- ◆ Labilis/stabil vérkészítmények
- ◆ Aferezis (donor és terápiás)
- ◆ Őssejt-preparátumok: előállítás + tárolás

A transfuziológia mint laboratóriumi diagnosztika

- ◆ DONOR és BETEG (RECIPIENS)
- ◆ Immunhematológiai diagn. / vércsoport szerológia
- ◆ Vércsoport-tipizálás
- ◆ Antitest szűrés
- ◆ Kompatibilitási vizsgálat
- ◆ Molekuláris diagnosztika
- ◆ Kórokozó-szűrés

A transzfúziológia mint gyógyító tevékenység

◆ Klinikai transzfuziológia:

- Vörösvérsejt,
- Thrombocytá,
- Friss fagyasztott plazma (FFP),
- Granulocyták készítmények adása

◆ Aferezis: (i) terápiás, (ii) donációs;

Transzfuziológiai kutatási projektek

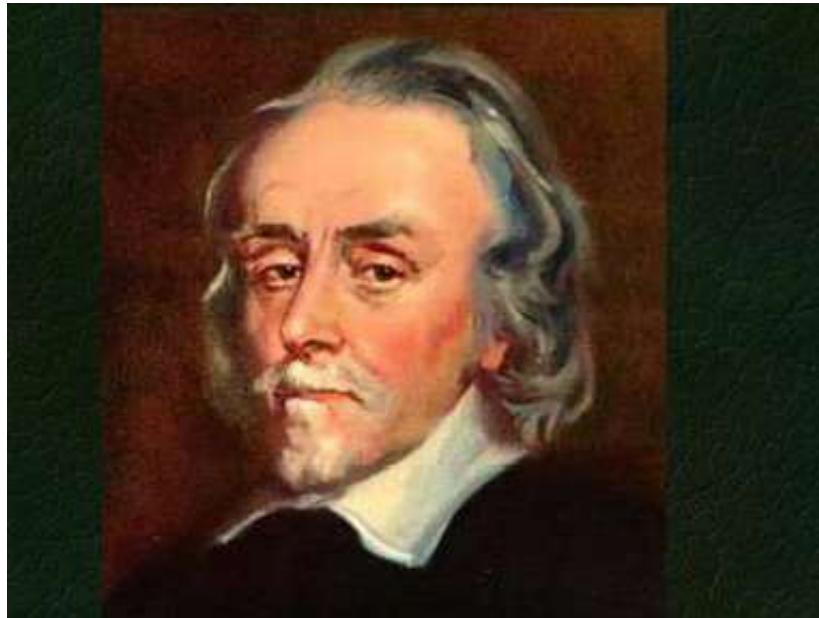
- ◆ Speciális kórokozó epidemiológia(HBV, HCV, HIV. lues) : populációs, földrajzi, időbeli aspektusok;
- ◆ Genetikai variánsok gyakorisága – populációgenetika;
- ◆ Új immunhematológiai folyamatok/jelenségek felismerése;
- ◆ Esetsorozatok, klinikai kutatás.

A transzfuziológia rövid története

A vérkeringés felfedezése: 1628

William Harvey (1578-1657)

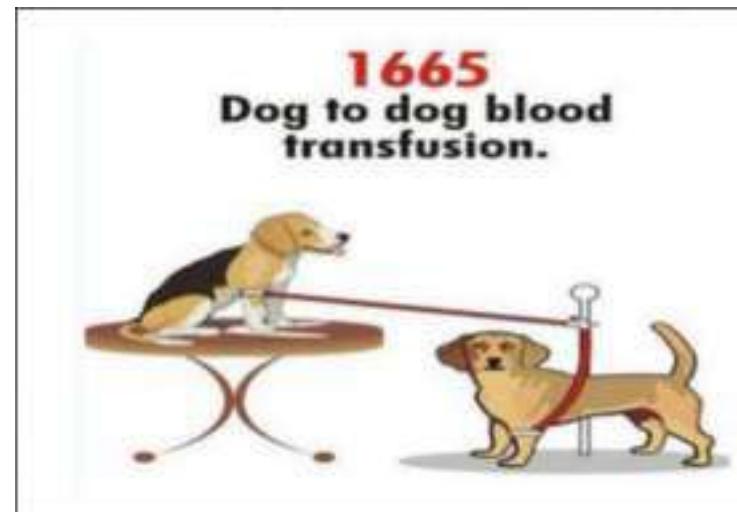

Korai próbálkozások

Richard Lower (1631-1691)

Richard Lowernek tulajdonítják az első hitelesnek tekintett vértranszfúzió végrehajtását állatból állatba 1665-ben.

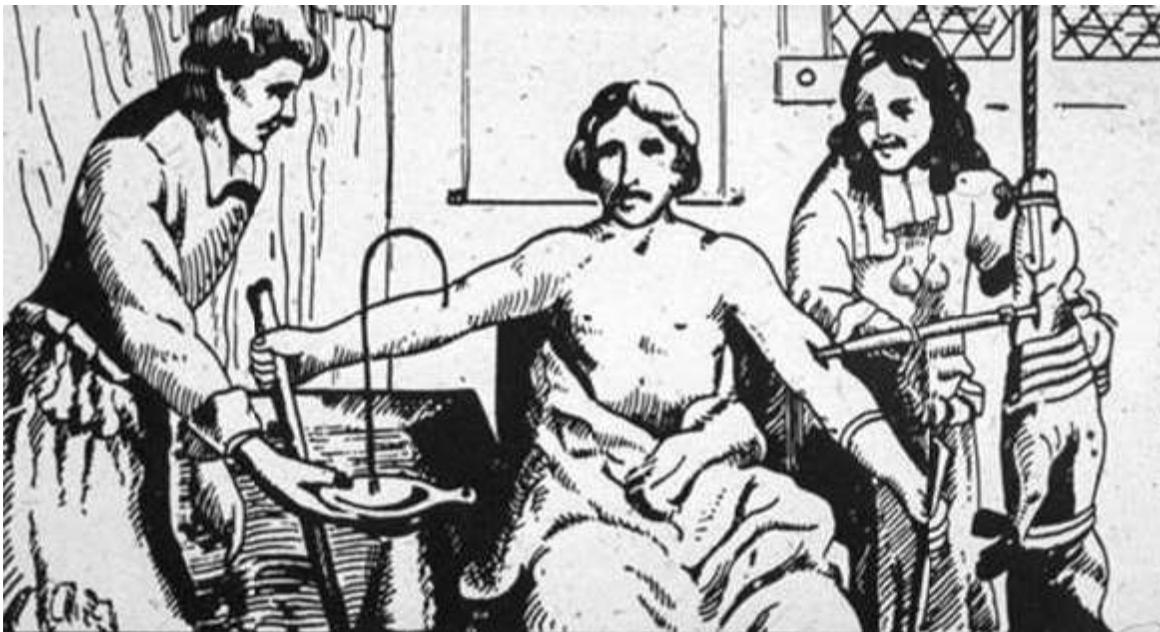
Kivéreztetett kutyák arteria carotisát kötötte össze egy másik állat vena jugularisával.

1667: Jean Baptiste Denis Transzfúzió állatból emberbe:

- ◆ Súlyos reakciók.
- ◆ Következmény: tiltás Franciaországban és Angliában kb. 150 éven át.

Haemolitikus transzfúziós szövődmény első leírása (Jean Baptiste Denis XVII.sz.)

- ◆ "Nem sokkal azután, hogy a vér bekerült a vénáiba, a beteg melegséget érzett a karján és a hónaljában. A pulzusszáma emelkedett, arca kipirult. A pulzus ingadozová vált, erős vese-fájdalmi és gyomorpanaszai jelentkeztek és annak ellenére erős légszomja volt, hogy légútai szabadok voltak. Nagy mennyiségű vizeletet ürített, amely olyan fekete színű volt, mintha kémény-korommal lett volna összekeverve."

1828: James Blundell (1791-1878)

Ember-ember transfúzió
1828: kedvező hatás postpartum
transzfúziót követően, eszközfejlesztés.

1901: Az ABO vércsoportrendszer felfedezése

Karl Landsteiner (1868-1943, Wien)

- ◆ Kimutatta, hogy egyes személyek széruma agglutinálja más személyek vvesit másokét viszont nem. Olyan személyeket is azonosított, akiknek a vvs-ei semmilyen más szérummal nem reagáltak.

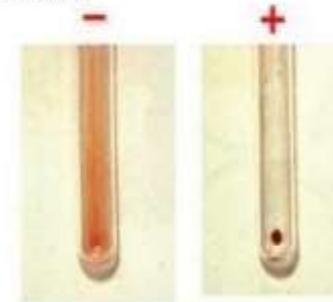
1930: Nobel díj

Landsteiner kísérlete

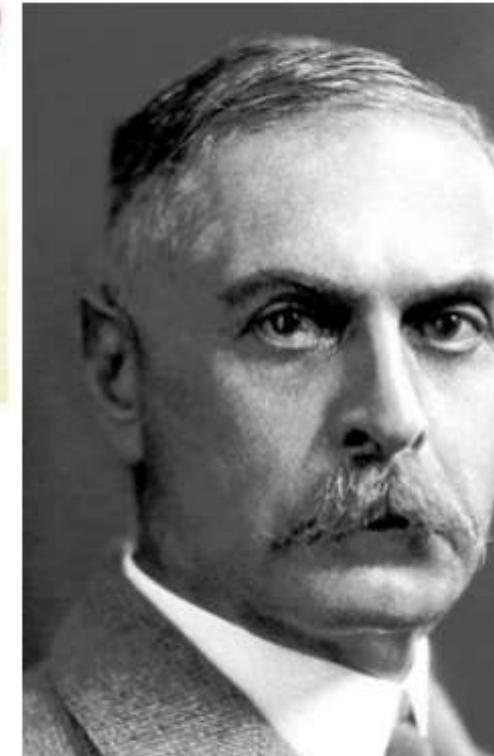
Blood grouping based on RBC agglutination (Karl Landsteiner, 1900)

RBC	Dr. St.	Dr. Plee.	Dr. Sturl.	Dr. Erdh.	Mr. Zar.	Mr. Land.
Serum	-	+	+	+	+	-
Dr. St.	-	+	+	+	+	-
Dr. Plee.	-	-	+	+	-	-
Dr. Sturl.	-	+	-	-	+	-
Dr. Erdh.	-	+	-	-	+	-
Mr. Zar.	-	-	+	+	-	-
Mr. Land.	-	+	+	+	+	-

A/B antigens on RBC and anti-A/B antibodies in serum

Blood group	Antigen	Antibody
A	A	anti-B
B	B	anti-A
AB	A + B	-
O	-	anti-A + anti-B

- A 3 csoportot eredetileg A, B és C vércsoportnak nevezte. A C vércsoport neve változott később 0-ra, az AB csoportot pedig 1902-ben írta le Decastello és Sturli.

További vércsoport-felfedezések: Rh

STUDIES ON AN AGGLUTINOGEN (Rh) IN HUMAN BLOOD REACTING WITH ANTI-RHESUS SERA AND WITH HUMAN ISOANTIBODIES

By KARL LANDSTEINER, M.D., AND ALEXANDER S. WIENER,* M.D.
*(From the Laboratories of The Rockefeller Institute for Medical Research, and the
Serological Laboratory of the Office of the Chief Medical Examiner of the
City of New York, New York)*

(Received for publication, June 10, 1941)

From some observations made with immune sera, and particularly from the evidence provided by tests with occasionally occurring normal and post-transfusion human sera containing irregular agglutinins (e.g. reviews in 1, 2) one can conclude that there exist individual properties of human blood other than those which are demonstrable by readily available reagents such as A₁, A₂, B, M, N. Doubtless numerous attempts have been made to discover additional agglutinogens by the familiar technique used for the demonstration of the factors M and N (3), that is, with immune sera prepared by the injection of human blood into rabbits, but only few results were obtained (e.g. 4, 5), and these were not followed up because it was difficult to produce the immune sera again. Other ways of approaching the problem were therefore desirable and it was thought that new results might be obtained by immunizing with animal instead of human blood, considering that the blood of some animals contains antigens related to agglutinogens present in individual human bloods, for instance the Forssman substance related to A in sheep cells. A result that favored this plan was the observation that certain anti-rhesus immune sera contain agglutinins specific for the human agglutinogen M (6).

Pursuing this idea, by immunizing rabbits with rhesus blood an immune serum was obtained with which an agglutinable factor different from A, B, M, N, or P was detected (7), and this new factor was designated as Rh to indicate that rhesus blood had been used for the production of the serum. The property was then found to be present in the blood of about 85 per cent of white individuals examined (7, 8).

Evidence that the property Rh is of clinical importance was obtained when one of the writers came into possession of blood samples from patients who had shown hemolytic reactions, one with fatal outcome, after receiving repeated

- Landsteiner, Wiener, Levine és Stetson azonosította az Rh rendszert 1939-ben észlelte egy súlyos transzfúziós reakciót egy O vércsoportú, nőnél magzati elhalást követően a szintén O csoportú férjétől kapott transzfúziót követően.
- A későbbi tesztek során a beteg szérumával a O vércsoportúak 80%-a mutatott agglutinációt.

A felfedezés hatására jelentősen csökkent az újszülöttkori hemolitikus betegség gyakorisága

Jelentős fejlesztések a XX. században

- Kompatibilitás vizsgálat
- Antikoaguláns oldatok (1914)
- Hűtött vértárolás (1915)
- Tartósító oldatok (1916)
- Világháborúk stimuláló hatása
- Vérellátók (Blood Banks, 1932, Leningrád)
- A vénás vérvétel fejlesztése
- Plazma komponensek (1940)
- Műanyag zsákok (1949)
- Fertőző ágensek szűrése (HBsAg, 1971)
- A magas kockázatú donorok kiszűrése

XXI.század transzfuziológiája

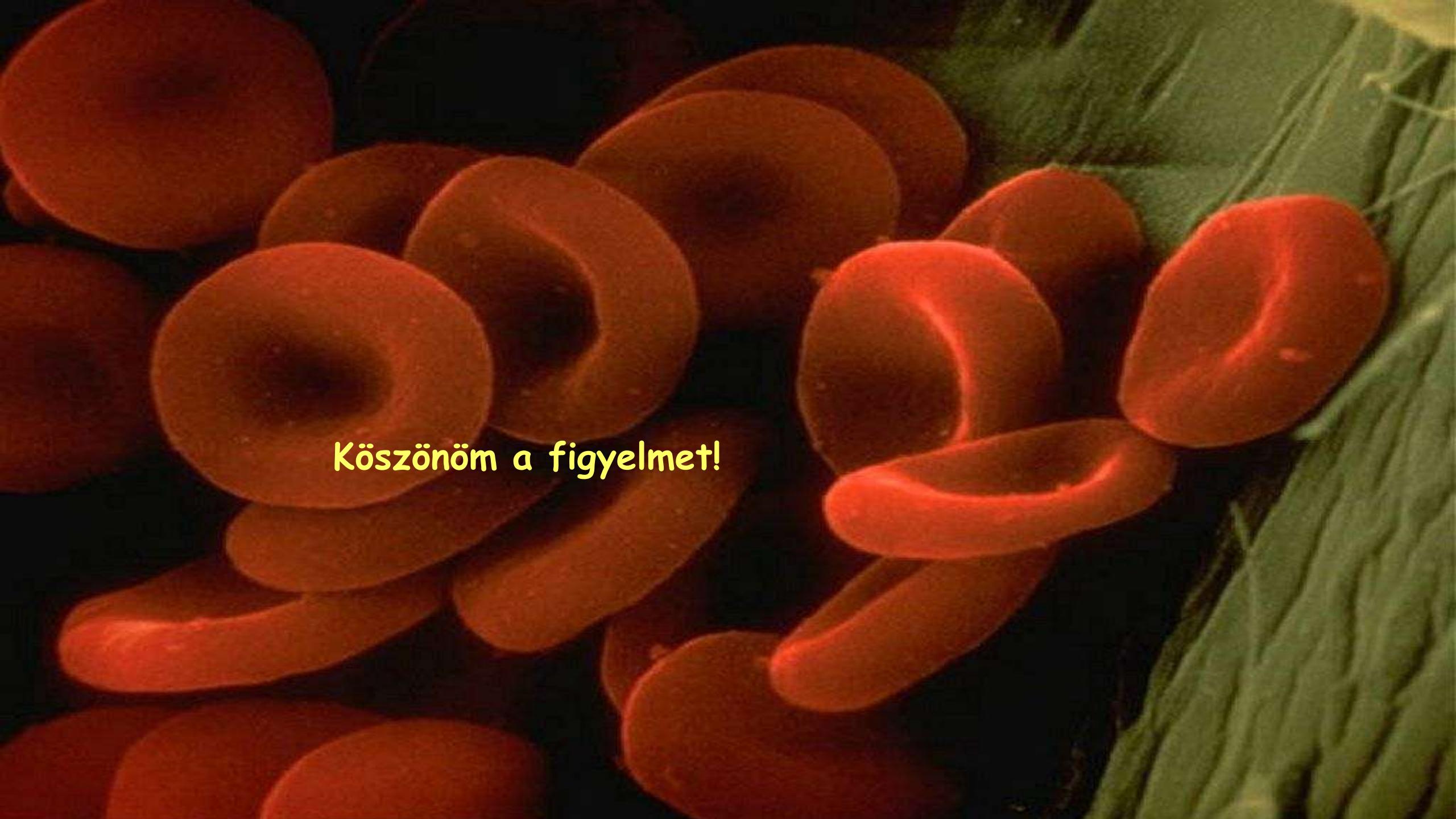

- ◆ Komponens terápia (csak azt adjuk, ami szükséges)
- ◆ Globális kihívás : a donációs kedv csökkenése, a klinikum számára szükséges vérmennyiségek biztosítása
- ◆ Vértakarékos betegellátás –PBM (Patient Blood Management program : Hogyan kerülhetjük el a transfúziót ? Hogyan csökkenthetjük a vérkészítményfelhasználást?
- ◆ Szigorúbb /restriktív indikációs területek, küszöbértékek, és kisebb dózisok
- ◆ Tudatos , felelős vérfelhasználás – rajtunk (is) múlik!

XXI.század transzfuziológiája

- ◆ Komponens terápia (csak azt adjuk, ami szükséges)
- ◆ Globális kihívás : a donációs kedv csökkenése, a klinikum számára szükséges vérmennyiségek biztosítása
- ◆ Vértakarékos betegellátás –PBM (Patient Blood Management program : Hogyan kerülhetjük el a transfúziót ? Hogyan csökkenthetjük a vérkészítményfelhasználást?
- ◆ Szigorúbb /restriktív indikációs területek, küszöbértékek, és kisebb dózisok
- ◆ Tudatos , felelős vérfelhasználás – rajtunk (is) műlik!

Köszönöm a figyelmet!